

**UCHWAŁA NR LI/343/2022
RADY GMINY GŁUCHÓW**

z dnia 28 grudnia 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559; zm.: Dz. U. z 2022 r. poz. 1005, poz. 1079 i poz. 1561), oraz art. 4¹ ust.1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119; zm.: Dz. U. z 2021 r. poz. 2469 oraz z 2022 r. poz. 24, poz. 218, poz. 1700 i poz. 2185, M. P. z 2022 r. poz. 118) oraz art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050; zm.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1655, z 2021 r. poz. 2469 oraz z 2022 r. poz. 763, poz. 764, poz. 1700 i poz. 1812) oraz Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 - 2025 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2023 roku.

Przewodniczący Rady Gminy

Michał Mikołajczyk

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 - 2025

I. Wprowadzenie

1. Wstęp

Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119; zm.: Dz. U. z 2021 r. poz. 2469 oraz z 2022 r. poz. 24, poz. 218, poz. 1700 i poz. 2185, M. P. z 2022 r. poz. 118.) nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie ich spożywania, przeciwdziałania powstawaniu oraz osuwania następstw nadużywania alkoholu, oddziaływania na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielania pomocy ich rodzinom.

Alkohol jest legalnym towarem rynkowym i powoduje określone szkody społeczne, ekonomiczne i zdrowotne, zwłaszcza spożywany w nadmiernych ilościach. Alkohol jest przedmiotem zainteresowania ustawodawcy który poprzez regulacje prawne wpływa na minimalizowanie powstawania szkód.

Ustawa ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050; zm.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1655, z 2021 r. poz. 2469 oraz z 2022 r. poz. 763, poz. 764, poz. 1700 i poz. 1812.) również wymienia katalog zadań, za realizację których odpowiedzialna staje się gmina. Skupiają się one wokół szeroko rozumianej pomocy osobą uzależnionym i zagrożonych uzależnieniem oraz ich rodzin a także profilaktyce adresowanej do różnych grup wiekowych, zwłaszcza dzieci i młodzieży.

Realizacja wymienionych powyżej zadań może odbywać się na podstawie jednego wspólnego programu zawierającego zadania z obydwu ustaw, zwłaszcza dlatego, że do większości z nich można zaproponować zbieżne działania profilaktyczne, a realizowane zadania mogą być finansowane z tych samych środków. W związku z powyższym w latach 2023-2025 realizacja zadań z zakresu problematyki alkoholowej i przeciwdziałania narkomanii odbywać się będzie w Gminie Głuchów na podstawie jednego wspólnego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2025.

Zadania zapisane w Programie, przewidziane do realizacji są kontynuacją działalności prowadzonej w latach ubiegłych. Doświadczenia zdobyte podczas dotychczasowej realizacji pozwalają dokładniejsze poznanie środowiska lokalnego oraz jego potrzeb.

2. Podstawy prawne

- 1) Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559; zm.: Dz. U. z 2022 r. poz. 1005, poz. 1079 i poz. 1561);
- 2) Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119; zm.: Dz. U. z 2021 r. poz. 2469 oraz z 2022 r. poz. 24, poz. 218, poz. 1700 i poz. 2185, M. P. z 2022 r. poz. 118);
- 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050; zm.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1655, z 2021 r. poz. 2469 oraz z 2022 r. poz. 763, poz. 764, poz. 1700 i poz. 1812);
- 4) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249).
- 5) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268; zm.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1296, poz. 1981 i poz. 2270 oraz z 2022 r. poz. 1, poz. 66, poz. 1079, poz. 1692, poz. 1700, poz. 1812, poz. 1967 i poz. 2127);
- 6) Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1608);

7) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642).

3. Postanowienia ogólne

Ilekróć w niniejszym „Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2025” jest mowa o:

- 1) **Programie** – rozumie się przez to Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2025;
- 2) **Komisji** – rozumie się przez to Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Głuchowie;
- 3) **Gminie** – rozumie się przez to Gminę Głuchów;
- 4) **Radzie** – rozumie się przez to Radę Gminy Głuchów;
- 5) **Ośrodku** – rozumie się przez to Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Głuchowie;
- 6) **Wójcie** – rozumie się przez to Wójta Gminy Głuchów;
- 7) **Ustawie o przeciwdziałaniu alkoholizmowi** – rozumie się przez to ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119; zm.: Dz. U. z 2021 r. poz. 2469 oraz z 2022 r. poz. 24, poz. 218, poz. 1700 i poz. 2185, M. P. z 2022 r. poz. 118);
- 8) **Ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii** – rozumie się przez to ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050; zm.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1655, z 2021 r. poz. 2469 oraz z 2022 r. poz. 763, poz. 764, poz. 1700 i poz. 1812).

4. Cele programu

Program ma na celu prowadzenie działalności w zakresie profilaktyki oraz rozwiązywania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych. Alkoholizm oraz konsekwencje nadużywania alkoholu i substancji psychoaktywnych i narkotyków stanowią duży i jednocześnie bardzo złożony problem. Z przeprowadzonej diagnozy wynika, iż dotyczy on nie tylko osób dorosłych, ale także młodzieży i dzieci. Uzależnieniom oraz współuzależnieniom ulegają całe rodziny, a sytuacja taka może trwać przez wiele lat i być niejako przekazywana z pokolenia na pokolenie. Program ma na celu nakierowanie swoich działań zarówno na osoby już dotknięte problemem alkoholizmu czy spożywania substancji, które prowadzą do narkomanii, jak i prowadzenie szeroko pojętych działań mających na celu zapobieganie i przestrzeganie całych grup społecznych przed konsekwencjami spożywania alkoholu oraz pobierania substancji psychoaktywnych.

Rok 2020 i pandemia Covid-19 miały ogromny, niestety negatywny wpływ, na pogłębianie się problemu. Zakaz spotykania się, izolacja, brak oferty kulturalnej, zdalna szkoła to wszystko stworzyło sprzyjające warunki do powstawania uzależnień i sięgania po alkohol w celu tzw. „zabicia czasu i nudy”. Jednocześnie z wielu inicjatyw profilaktycznych, z uwagi na wprowadzone obostrzenia, zrezygnowano. Wybuch wojny tuż za naszą wschodnią granicą na początku roku 2022 oraz związany z tym napływ uchodźców oraz lęk przed niewiadomym, również odcisnęły swoje piętno na osobach podatnych na radzenie sobie w trudnych sytuacjach poprzez sięganie po substancje uzależniające oraz odreagowywanie agresją. W związku z powyższym, zwłaszcza teraz, koniecznym jest podjęcie długoterminowych, kompleksowych działań z wykorzystaniem wszystkich dostępnych narzędzi.

5. Adresaci Programu

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy z terenu Gminy Głuchów, a w szczególności następujące grupy:

- 1) Osoby uzależnione od alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz osoby pijące szkodliwie;
- 2) Dzieci i młodzież szkolna, w tym dzieci z rodzin i środowisk zagrożonych alkoholizmem i narkomanią;
- 3) Rodziny, w tym osoby uzależnione oraz najbliższe otoczenie osób z problemem alkoholowym.

6. Realizatorzy Programu

- 1) Realizatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Głuchowie.

- 2) Wójt powołuje Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Głuchowie, w skład której wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
- 3) Komisja w szczególności inicjuje działania w zakresie określonym w Ustawie o przeciwdziałaniu alkoholizmowi i podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu.
- 4) Ośrodek realizuje zadania wynikające z Programu samodzielnie, jak również we współpracy z jednostkami samorządowymi, instytucjami, organizacjami pozarządowymi, placówkami oświatowymi i wychowawczymi.
- 5) W szczególności Ośrodek współpracuje z
 - a) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Głuchowie,
 - b) Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym w Głuchowie,
 - c) Powiatową Komendą Policji w Skierniewicach,
 - d) Placówkami oświatowymi z terenu Gminy Głuchów,
 - e) Parafiami Rzymsko-Katolickimi z terenu Gminy Głuchów,
 - f) Poradniami Leczenia Uzależnień w Skierniewicach,
 - g) Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Skierniewicach,
 - h) Sądem Rejonowym w Rawie Mazowieckiej,
 - i) Sołectwami z terenu Gminy Głuchów,
 - j) Poradnia podstawowej opieki zdrowotnej z terenu Gminy Głuchów,
 - k) Innymi podmiotami z zakresu profilaktyki i leczenia uzależnień.

7. Diagnoza środowiska lokalnego

Gmina Głuchów jest jedną z dziewięciu gmin Powiatu Skierniewickiego. Położona jest na obszarze ok. 110,7 km², które zamieszkują wg stanu na 30 września 2022 r. 5662 osoby co daje gęstość zaludnienia ok. 51,15 osoby na km²).

Do społecznych uwarunkowań środowiska zaliczyć należy występowanie w Gminie Głuchów negatywnego zjawiska nadużywania alkoholu, które często bywa przyczyną naruszeń prawa, zakłócania spokoju i porządku publicznego. Powodować ono może osłabianie wewnętrznej kontroli człowieka, stymulować do agresji i łamania ogólnie przyjętych norm. Osoby nietrzeźwe mogą stanowić zagrożenie dla otoczenia, które przybierać może różne formy: od łagodniejszych w postaci zaczepek do groźniejszych w postaci przemocy fizycznej. Nadużywanie alkoholu największe szkody wyrządza jednak w sferze życia rodzinnego krzywdząc głównie dzieci, które nie mają w takich rodzinach ani właściwej opieki rodzicielskiej ani prawidłowych wzorców do naśladowania a często bywające także ofiarami przemocy i agresji. Rodzin, które borykają się z problemem uzależnienia od alkoholu jest w naszej gminie, według rozpoznania Komisji, w zależności od skali problemu od kilkunastu do kilkudziesięciu. Wszystkie te rodziny wymagają pomocy i opieki.

Jeśli chodzi o substancje psychotropowe to na terenie Gminie Głuchów nie zarejestrowano dotychczas przypadków ich zażywania co wskazywałby na niewystępowanie na terenie naszej gminy zjawiska narkomanii. Potwierdzeniem tego jest także fakt, że wśród młodzieży szkolnej szkół podstawowych nie stwierdzono przypadków zażywania łagodniejszej formy narkotyków tzw. „dopalaczy”.

Mimo to nie możemy czuć się zwolnieni z obowiązku prowadzenia w latach 2023 -2025 działań profilaktycznych ukierunkowanych na przeciwdziałanie narkomanii, głównie wśród młodzieży najstarszych klas szkół podstawowych.

Spżycie alkoholu uzależnione jest także od jego dostępności, która w Gminie Głuchów dostosowana jest do potrzeb ograniczania spożycia alkoholu. Na terenie Gminy Głuchów sprzedaż napojów alkoholowych prowadzona jest w 16 punktach handlowych.

Piwo sprzedawane jest w 15 w punktach, wino w 14 a napoje alkoholowe zawierające powyżej 18% alkoholu w 12 punktach. Usytuowanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy zgodne jest z uchwałą Rady Gminy Nr XXXII/205/2018 z dnia 5 czerwca 2018 r. Maksymalna liczba zezwoleń na

sprzedaż napojów alkoholowych ustalona uchwałą Rady Gminy Nr XXXII/204/2018 z dnia 5 czerwca 2018 roku wynosi dla:

- 1) napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu i piwa przeznaczonych do spożycia :
 - a) poza miejscem sprzedaży: 19 (wykorzystanych 14 zezwoleń),
 - b) w miejscu sprzedaży: 2 (wykorzystane 1 zezwolenie);
- 2) napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (za wyjątkiem piwa) do 18% przeznaczonych do spożycia:
 - a) poza miejscem sprzedaży: 16 (wykorzystanych 13 zezwoleń),
 - b) w miejscu sprzedaży: 1 (wykorzystanych 0 zezwoleń);
- 3) napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% alkoholu przeznaczonych do spożycia:
 - a) poza miejscem sprzedaży: 15 (wykorzystanych 12 zezwoleń),
 - b) w miejscu sprzedaży: 1 (wykorzystanych 0 zezwoleń);
- 4) napojów zawierających do 4,5% alkoholu i piwa przeznaczonych do spożycia:
 - a) poza miejscem sprzedaży: 19 (wykorzystanych 14),
 - b) w miejscu sprzedaży : 2 (wykorzystanych 1);
- 5) napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (za wyjątkiem piwa) do 18% alkoholu przeznaczonych do spożycia:
 - a) poza miejscem sprzedaży: 16 (wykorzystanych 13),
 - b) w miejscu sprzedaży: 1 (wolne 1 zezwolenie);
- 6) napojów zawierających powyżej 18% alkoholu przeznaczonych do spożycia:
 - a) poza miejscem sprzedaży: 15 (wykorzystane 12),
 - c) w miejscu sprzedaży: 1 (wolne 1 zezwolenie).

W opinii Komisji ilość punktów sprzedaży alkoholu na terenie gminy jest na optymalnym poziomie, a ich usytuowanie jest dostosowane do potrzeb ograniczania dostępności alkoholu.

Mieszkańcy Gminy Głuchów spełniający przesłanki przyznawania pomocy wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268; zm.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1296, poz. 1981 i poz. 2270 oraz z 2022 r. poz. 1, poz. 66, poz. 1079, poz. 1692, poz. 1700, poz. 1812, poz. 1967 i poz. 2127) otrzymują stałą uwagę, opiekę i pomoc ze strony Ośrodka. Wśród rodzin kwalifikujących się do jej uzyskania bardzo często występuje zjawisko alkoholizmu oraz stosowania przemocy. Nie stwierdzono przypadków występowania uzależnienia od narkotyków. Rodziny, w których występuje problem alkoholowy ze stosowaniem przemocy obejmowane są pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego. W roku 2022 w 6-ciu rodzinach wszczęto postępowanie w ramach procedury Niebieskiej Karty. Karty zostały zamknięte w związku z ustaniem zjawiska przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy. Na dzień 28.12.2022 r. aktywne są 3 Niebieskie Karty.

II. Profilaktyka, przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemów alkoholowych

Program skierowany jest do lokalnej społeczności i ma na celu określenie zadań i zamierzeń w dziedzinie trzeźwości, przeciwdziałania alkoholizmowi, łagodzenia skutków nadużywania alkoholu, przeciwdziałania sięganiu po narkotyki oraz dopalacze, a także zmniejszenie problemów behawioralnych oraz innych uzależnień.

Osiągnięcie zamierzonych celów możliwe będzie poprzez podejmowanie wymienionych poniżej działań, kontrolę ich realizacji oraz monitorowanie osiągnięcia wskaźników dla uzyskania zamierzonych efektów.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków.

Realizowanie zadania odbywa się poprzez:

- 1) przyjmowanie zawiadomień w formie pisemnej, elektronicznej, jak i ustnie do protokołu, o osobach nadużywających alkohol;
- 2) prowadzenie rozmów interwencyjnych zmierzających do zmotywowania osoby uzależnionej do podjęcia leczenia odwykowego;
- 3) kierowanie osoby uzależnionej z inicjatywy Komisji lub na wniosek na badanie przez biegłych lekarzy psychiatrę i psychologa w celu wydania opinii o stopniu uzależnienia osoby badanej oraz wskazaniu sposobu leczenia osób;
- 4) inicjowanie procedury kierowania osoby uzależnionej na leczenie oraz kierowanie do sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie odwykowym;
- 5) udzielanie pomocy osobie uzależnionej podejmującej leczenie odwykowe poprzez przekazywanie informacji na temat placówek, grup terapeutycznych, publicznych ośrodków zamkniętych leczenia uzależnień, ruchów samopomocowych;
- 6) udzielaniu porad w Punkcie Konsultacyjnym w Urzędzie Gminy w Głuchowie w zakresie: pomocy psychologicznej, porad, konsultacji, wsparcia, terapii indywidualnej, terapii grupowej zarówno dla osób uzależnionych.

2. Udzielanie rodzinom, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu i narkomanii oraz zjawisko przemocy - pomocy psychospołecznej i prawnej.

Komisja inicjuje i prowadzi następujące działania:

- 1) współpraca z kuratorem sądowym i policją w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) współpraca z placówkami leczenia uzależnień do których kierowani są mieszkańcy Gminy Głuchów;
- 3) współpracy z podmiotami społecznymi w ramach działania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego;
- 4) zwiększanie skuteczności interwencji prawno-administracyjnych wobec osób uzależnionych i ich rodzin poprzez doskonalenie współpracy Komisji z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, szkołami z terenu gminy a także ośrodkiem zdrowia;
- 5) udzielanie porad i pomocy w zakresie działania Punktu Konsultacyjnego w Urzędzie Gminy rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy;
- 6) delegowania na kursy i szkolenia osób zajmujących się profilaktyką uzależnień oraz pedagogów i nauczycieli w celu podnoszenia kompetencji i kwalifikacji z zakresu pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom;
- 7) prowadzenie telefonu zaufania dla osób uzależnionych oraz ich rodzin;
- 8) organizowanie wyjazdów interwencyjnych we współpracy z Policją do rodzin, w których dochodzi do łamania prawa wskutek nadużywania alkoholu oraz stosowania przemocy;
- 9) prowadzenie publicznej edukacji poprzez zakup ulotek, folderów, poradników oraz szkoleń;
- 10) organizowanie i dofinansowanie wypoczynku letniego i zimowego z programem socjoterapeutycznym dla dzieci z rodzin, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu i narkomanii oraz środowisk zagrożonych;
- 11) współpraca z dyrektorami szkół oraz pedagogami w zakresie zapotrzebowania na programy profilaktyczne oraz finansowanie rekomendowanych programów;
- 12) organizacja spotkań dla nauczycieli, młodzieży i rodziców z przedstawicielami policji i służby zdrowia na temat negatywnych skutków spożywania alkoholu i zżywania środków psychoaktywnych.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjno-edukacyjnej

Komisja prowadzi następujące działania:

- 1) upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu w ciąży, zwłaszcza pod kątem wpływu alkoholu na rozwijający się płód;
- 2) organizowanie i wspieranie lokalnych imprez profilaktycznych, przeglądów, wydarzeń o charakterze prozdrowotnym, rekreacyjno-sportowym;

- 3) wspomaganie programów edukacyjnych i profilaktycznych, imprez integracyjno – kulturalnych oraz rekreacyjno – sportowych, których celem jest propagowanie idei trzeźwości oraz zdrowego życia i spędzania wolnego czasu bez nałogów, realizowanych na terenie gminy przez organizacje pozarządowe i społeczne;
- 4) udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach społecznych o charakterze profilaktycznym adresowanych do różnych grup wiekowych;
- 5) zakup i rozprowadzanie materiałów informacyjno – edukacyjnych wśród mieszkańców Gminy również w ramach współpracy z organizacjami i osobami fizycznymi zajmującymi się działaniami profilaktycznymi z zakresu uzależnień;
- 6) upowszechnianie wiedzy wśród młodzieży szkolnej o szkodliwości oraz negatywnym wpływie alkoholizmu oraz narkomanii na życie rodzinne i społeczne, o potrzebie krzewienia trzeźwości i abstynencji oraz wykorzenianiu szkodliwych zwyczajów i sposobów picia alkoholu poprzez realizowanie programów m.in. współorganizowanie przeglądu Małych Form Teatralnych odbywającego się w Szkole Podstawowej w Złotej, wspieranie oraz współorganizowanie konkursów dla dzieci i młodzieży (w tym dla dzieci niepełnosprawnych) oraz członków Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych o tematyce uzależnień;
- 7) realizowanie programów profilaktycznych, w tym programów rekomendowanych, w szkołach oraz na zajęciach pozalekcyjnych w świetlicach socjoterapeutyczno-środowiskowych dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych;
- 8) prowadzenie świetlic socjoterapeutyczno-środowiskowych, których zadaniem jest zapewnienie dzieciom i młodzieży, zwłaszcza ze środowisk zagrożonych opieki wychowawczej po zajęciach szkolnych, umożliwienie odrabiania pod nadzorem opiekuna prac domowych, a także udział w zorganizowanych zajęciach warsztatowych;
- 9) finansowanie i współorganizacja zajęć pozalekcyjnych z zakresu kultury fizycznej i sportu, które są skuteczną metodą odciągania młodych ludzi od niekontrolowanego korzystania z mediów elektronicznych, a także sięgania po alkohol czy narkotyki;
- 10) finansowanie i współorganizacja imprez plenerowych, spotkań integracyjnych, zajęć rekreacyjnych promujących zdrowy tryb życia i różnych innych formy aktywności dla dzieci i młodzieży szkolnej takie jak: konkursy i imprezy okolicznościowe z okazji Dzień Dziecka, Dnia Sportu, konkursy, rajdy rowerowe, zawody wędkarskie, wycieczki krajoznawcze;
- 11) finansowanie i współorganizacja zajęć, spotkań profilaktycznych, pogadanek, wycieczek krajoznawczych dla seniorów, którzy również stanowią grupę zagrożoną uzależnieniami, zwłaszcza po przebytej izolacji z powodu Covid -19 i sytuacji wywołanej wojna na Ukrainie.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

W ramach działania Komisja zajmuje się:

- 1) wspieraniem i dofinansowaniem działań profilaktycznych prowadzonych przez stowarzyszenia i organizacje pozarządowe działające na terenie gminy takie jak Koła Gospodyń Wiejskich, Ochotnicze Straże Pożarne itp.;
- 2) współpracą z Gminną Biblioteką Publiczną w Głuchowie i bibliotekami szkolnymi na rzecz upowszechniania literatury z zakresu wiedzy o problemach uzależnień;
- 3) współpracą z Kościołem Rzymskokatolickim w zakresie wychowania w trzeźwości w rodzinie i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz narkomanii i uzależnieniom behawioralnym;
- 4) współdziałaniem z kuratorami sądowymi sprawującymi nadzór nad osobami z orzeczoną obowiązkiem poddania się leczeniu odwykowemu;
- 5) współpracą z pedagogami, psychologami szkolnymi oraz dyrektorami szkół w zakresie koordynacji działań profilaktycznych prowadzonych na terenie gminnych szkół;
- 6) współpracą i dofinansowaniem działań w zakresie pracy socjalnej oraz pomocy psychologicznej i prawnej na rzecz rodzin oraz osób z problemem uzależnienia;

7) podnoszenie wiedzy i kompetencji członków Komisji, a także przedstawicieli instytucji zajmujących się profilaktyką uzależnień poprzez kierowanie na konferencje i szkolenia z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przemocy w rodzinie.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 Ustawy o przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w roli oskarżyciela publicznego

Komisja podejmować będzie interwencje i działania w przypadku:

- 1) naruszania zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych, z wyjątkiem piwa, którego reklama i promocja jest dozwolona pod określonymi w Ustawie o przeciwdziałaniu alkoholizmowi warunkami;
- 2) naruszania zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych:
 - a) osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości,
 - b) osobom do lat 18,
 - c) na kredyt lub pod zastaw;
- 3) naruszania zakazu reklamy i promocji substancji psychotropowych lub środków odurzających.

W ramach tego działania Komisja będzie:

- 1) podejmować na wniosek zgłaszającego wyjazdy interwencyjne dotyczące problemu nadużywania alkoholu i narkotyków a także towarzyszącego im często zjawiska przemocy;
- 2) współpracować z Policją w zakresie zapobiegania patologiom społecznym związanym z nadużywaniem alkoholu i narkotyków;
- 3) prowadzić kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń, w miarę możliwości z przedstawicielami organów porządku publicznego;
- 4) opiniować wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem lokalizacji punktu sprzedaży zgodnie z uchwałą rady gminy;
- 5) występować z wnioskiem o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż alkoholu w przypadku naruszenia zakazu sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim lub nietrzeźwym.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej

W przypadku utworzenia Centrum Integracji Społecznej wspierane i finansowane będzie funkcjonowanie CIS proporcjonalnie do liczby uzależnionych od alkoholu i osób współuzależnionych biorących udział w oferowanych przez CIS zajęciach integracji społecznej.

7. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego

Zadanie realizowane będzie przez Ośrodek i obejmie następujące działania:

- 1) udzielanie pomocy w formie rzeczowej osobom uzależnionym i członkom ich rodzin;
- 2) udzielanie wsparcia poprzez pomoc przy odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczności za pomocą rozmów wspierających oraz spotkań;
- 3) zapewnienie w razie potrzeby osobom bezdomnym noclegowni w okresie jesienno-zimowym.

III. Zasady wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zasady finansowania zadań Programu

1. Wydatki na rzecz członków Komisji są wydatkami wliczonymi w ciężar wydatków na realizację Programu.

2. Posiedzenia Komisji odbywają się po godzinach pracy Urzędu Gminy w Głuchowie.

3. Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komisji w wysokości:

- 1) 350,00 zł brutto dla Przewodniczącego Komisji;
- 2) 250,00 zł brutto dla Sekretarza Komisji;
- 3) 200,00 zł brutto dla pozostałych członków Komisji.

4. Podstawą naliczenia i wypłaty wynagrodzenia jest lista obecności na posiedzeniu członków komisji.

5. W związku z podróżami służbowymi członków Komisji przysługuje dieta, zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach i wysokości określonych w Zarządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

6. Ujęcie w planie budżetowym na dany rok nie stanowi o przyznaniu dotacji lub innej formy finansowania.

7. Dysponentem środków finansowych ujętych w programie jest Wójt Gminy Głuchów.

8. Uruchomienie środków następuje na podstawie umowy, porozumienia, zlecenia na podstawie indywidualnych wniosków oraz realizację zadań ujętych w Programie.

9. W trakcie roku budżetowego istnieje możliwość przesunięcia zaplanowanych środków zgodnie z obowiązującymi przepisami finansowymi.

IV. Źródła i zasady finansowania programu

Źródłem finansowania Programu są środki finansowe, które znajdują się w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Głuchowie w latach 2023 – 2025 (Dział 851 „Ochrona zdrowia:”, rozdział 85153 „Przeciwdziałanie narkomanii” oraz rozdział 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi”) pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, nie mogą być przeznaczone na inne cele.

V. Kontrola realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Kontrola realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii obejmuje:

- 1) składanie Radzie Gminy rocznego sprawozdania do końca I kwartału następnego roku z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii przez Przewodniczącego Komisji;
- 2) składanie doraźnych informacji w trakcie roku dla potrzeb Rady Gminy;
- 3) kontrolę wydatków ponoszonych przez Gminę na realizację Programu Komisję Rewizyjną Rady Gminy.

VI. Przewidywane efekty realizacji programu

1. Podniesienie świadomości mieszkańców Gminy Głuchów wobec skutków nadużywania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

2. Opóźnienie inicjacji alkoholowej oraz korzystania z innych substancji psychoaktywnych wśród dzieci i młodzieży.

3. Zapewnienie dostępności do profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym od alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych.

4. Dostarczanie rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym informacji o możliwościach uzyskania pomocy terapeutycznej i psychologicznej.

5. Zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach, w których występuje przemoc.

6. Zwiększenie zaangażowania lokalnej społeczności w działania związane z ograniczeniem spożycia napojów alkoholowych oraz redukcję dostępności i zapotrzebowania na substancje narkotyczne.